

УСТАВ

НА НАРОДНО ЧИТАЛИЩЕ „СЕЛСКА ПРОБУДА-1927” С.КРЕПОСТ, ОБЩ. ДИМИТРОВГРАД, ОБЛ.ХАСКОВО

ГЛАВА ПЪРВА ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1: Народно читалище „Селска пробуда-1927.” с.Крепост ,общ. Димитровград, област Хасково е традиционно самоуправляващо се българско културно-просветно сдружение, което изпълнява и държавни културно-просветни задачи в областта на културата. То работи на принципа на доброволността, демократизма и автономията.

Чл.2: В неговата дейност може да участват всички физически лица без ограничения на възраст, пол, политически и религиозни възгледи и етническо самосъзнание.

Чл.3. Читалището е юридическо лице с нестопанска цел. То подлежи на вписване в регистъра на Окръжния съд.

Седалище и адрес на управление на читалището е с.Крепост,ул.”Девети септември”№47,общ. Димитровград,обл.Хасково
Тел.0893464650, e-mail:probuda_krepost@abv.bg

Чл. 4. Читалището поддържа отношения на сътрудничество и координация с държавните и общинските органи и организации, на които законите възлагат права и задължения, свързани с неговата дейност, като запазва своята автономия. Съществуването на читалището не е ограничено със срок или друго ограничително условие.

Чл. 5. Читалището може да се сдружава и с други читалища и сродни организации, за постигане на своите цели, за провеждане на съвместни дейности и инициативи при условията посочени в ЗНЧ.

Чл. 6. Читалището работи във взаимоотношения и с други културни и научни институти, учебни заведения, обществени, стопански и нестопански организации, извършващи или подпомагащи културната дейност. То може да влиза в договорни отношения с тези или други структури, без да накърнява своите права и интересите си.

ГЛАВА ВТОРА ЦЕЛИ, ДЕЙНОСТИ И ЗАДАЧИ

Чл. 7 . Целта на читалището е да задоволява потребностите на гражданите свързани с:

1. Развитие и обогатяване на културния живот, социалната и образователна дейност на населението.
2. Запазване на обичайте и традициите на българския народ.
3. Развитие на творческите заложби на подрастващото поколение и приобщаването им към ценностите и постиженията на науката, изкуството и културата.
4. Възпитание и утвърждаване на националното самосъзнание.
5. Осигуряване на достъп до информация.
6. Създаване условия за развитие и изява на творческите способности на младото поколение и хората на изкуството в с.Крепост.

Чл. 8. За постигането на своята цел читалището извършва следните дейности:ю

1. Извършва културно-просветна и информационна дейност.

2. Поддържа библиотека, читални, фото-, фоно-, филмо- и видеотеки, както и създава и поддържа електронни информационни мрежи.
3. Организира школи, кръжоци, курсови, клубове, кино- и видеопоказ, празненства, концерти, чествания и младежки дейности.
4. Организира прояви с културен, образователен и благотворителен характер – концерти, спектакли, изложби, срещи, празници, ритуали, обичаи и други.
5. Развива и подпомага любителското художествено творчество.
6. Събира и разпространява знания за родния край.
7. Създава и съхранява музейни колекции съгласно Закона за културното наследство.
8. Предоставя компютърни и интернет услуги.
9. Провежда съвместни мероприятия с други организации с подобни цели.
10. Читалището не може да предоставя имуществото си за хазартни игри и нощни заведения.

Чл. 9. Читалище „Селска пробуда-1927” може да развива допълнителна стопанска дейност свързана с предмета на основната му дейност, в съответствие с действащото законодателство, като използва приходите от нея за постигане на определените в устава цели. Читалището не разпределя печалба.

ГЛАВА ТРЕТА

УЧРЕДЯВАНЕ, ПРЕКРАТЯВАНЕ, ЧЛЕНСТВО

Чл. 10:

1. Читалище „Селска пробуда-1927” е основано през 1927 година.
2. То се регистрира в Окръжния съд в съответствие с § 2 от предходните и заключителни разпоредби и в МК в съответствие с чл. 10 от Закона за народните читалища.
3. Всяка промяна на вписаните в съдебния регистър обстоятелствата се заявява в съда в съответствие с чл. 9, ал. 4 от ЗНЧ.

Чл. 11:

1. Читалището може да бъде прекратено по решение на Общото събрание, взето в съответствие с чл. 19 и 20 на Устава и вписано в регистъра на Окръжния съд.
2. Читалището може да бъде прекратено и по решение на окръжния съд съгласно чл. 27 от ЗНЧ.

Чл. 12: Членовете на читалище „Селска пробуда-1927” могат да бъдат индивидуални, колективни, почетни, дарители.

Чл.13:

1. Индивидуалните членове са български граждани. Те са действителни и спомагателни.
2. Действителни членове да дееспособни лица, които плащат редовно членския си внос трябва да са навършили 18 години и да участват в дейността на Читалището. Те имат право да избират и да бъдат избирани. Право на глас имат тези, които са плащали членския си внос за текущата година.
3. Спомагателни членове са лица до 18 години, които нямат право да избират и да бъдат избирани и имат съвещателен глас. Те не плащат членски внос .
4. Членството се учредява или продължава с акта на плащането на членския внос. Води се регистър на читалищните членове.
5. Членството се прекратява:

- с писмено заявление на читалищен член;
  - когато не участва в дейността на читалището;
  - когато не е платен членски внос в рамките на календарната година;
  - когато не участва в три последователни заседания на Общото събрание;
  - когато Общото събрание изключи читалищен член за грубо нарушение на Устава, за поведение, уронващо доброто име на читалището или за нанесени стопански и финансови щети в особено големи размери;
6. Нови членове се приемат от Общото събрание.
  7. Членовете на Читалището, постъпили да учат в друг град не плащат членски внос, без да губят правото на членство.
  8. Всички членове ползват базата на Читалището с предимство.
  9. Лицата, заемащи щатни длъжности в Читалището, задължително са негови членове.
  10. Желаетелите да членуват в Читалището подават молба до Настоятелството, с която декларират, че приемат и ще спазват Устава му. Плащат членски внос.

Чл. 14:

I. ЧЛЕНОВЕТЕ на читалище „Селска пробуда-1927” с. Крепост имат право:

1. Да избират ръководни органи и да бъдат избирани в тях ако най-малко две години непосредствено преди избора са били членове на читалището.
2. Да получават информация за дейността на читалището.
3. Да участват в обсъждане на дейността на читалището.
4. Да ползват с предимство неговата база и услугите му.
5. Да участват в разработването и осъществяването на инициативите на Читалището.
6. Да участват в обсъждането и приемането на всички решения и документи на Читалището, като има право на един глас в Общото събрание.

II. ЧЛЕНОВЕТЕ на читалище „Селска пробуда-1927” са длъжни:

1. Да плащат редовно членския си внос – размер на 5 лв.
2. Да спазват Устава на читалището.
3. Да участват според възможностите си в дейността на читалището.
4. Да опазват недвижимото имущество и предприемат стъпки за обогатяването му.
5. Да не уронват доброто име на читалище „Селска пробуда-1927” с. Крепост.
6. Да работят за реализиране на целите на читалището.

Чл. 15:

I. Колективни членове на читалище „Селска пробуда-1927” с. Крепост могат да бъдат:

1. Професионални и стопански организации.
2. Търговски дружества, регистрирани по установения ред, кооперации и сдружения с нестопанска цел.
3. Културно-просветни и любителски клубове, творчески колективи, учебни заведения.

II. Колективните членове съдействат:

1. За осъществяване на целите на читалище „Селска пробуда-1927” с. Крепост.

2. Подпомагат финансово дейностите и поддържането, и обогатяването на материалната база.
3. Имат право на един глас.

III. Членството на колективните членове се учредява и поддържа чрез писмено споразумение или договор, които не могат да накърняват интересите на

IV. Колективното членство се прекратява:

1. По писмено искане на колективен член.
2. При фактическо прекъсване на взаимоотношенията между колективен член и читалище „Селска пробуда-1927”с.Крепост в продължение на една календарна година.

Чл. 16: Почетните членове на читалище „Селска пробуда-1927”с.Крепост са български и чужди граждани и дарители с изключителни заслуги към него.

ГЛАВА ЧЕТВЪРТА УПРАВЛЕНИЕ

Чл. 17: Органите за управление на читалище „Селска пробуда-1927”с.Крепост са:

1. Общото събрание.
2. Настоятелството.
3. Проверителната комисия.

Чл. 18: Върховен орган на читалището е Общото събрание. То се състои от всички членове на читалището, имащи право на глас. Решенията на Общото събрание са задължителни за другите органи на Читалището.

Чл. 19: Общото събрание:

1. Изменя и допълва Устава.
2. Избира и освобождава членовете на Настоятелството, Проверителната комисия и Председателя.
3. Изключва членове на читалището.
4. Определя основните насоки за дейността на читалището.
5. Взема решения за членуване или прекратяване на членството в Читалищно сдружение.
6. Приема бюджета на читалището
7. Приема годишния отчет до края на месец януари на следващата година.
8. Обявява почетните членове в т.ч. дарителите.
9. Отменя решения на органите на читалище „Селска пробуда-1927”с.Крепост.
10. Взема решения за отнасяне до съда на незаконосъобразни действия на ръководството или на отделни членове.
11. Взема решение за прекратяване на читалището. Решенията на Общото събрание са задължителни за другите органи на читалището.
12. Определя размера на членския внос.
13. Взема решения за откриване на клонове на читалището след съгласуване с Общината.

Чл. 20: Събрания

1. Редовно Общо събрание на читалище „Селска пробуда-1927”с.Крепост се свиква от Настоятелството веднъж годишно като отчетно и на три години като – отчетно-изборно.

2. Извънредно Общо събрание на читалище „Селска пробуда-1927”с.Крепост може да бъде свикано и по искане на Настоятелството, и по искане на Проверителната комисия, и по решение на 1/3 от членовете имащи право на глас. При отказ на Настоятелството да свика извънредно Общо събрание до 15 дни от постъпване на искането Проверителната комисия или една трета от членовете на читалището с право на глас могат да свикат извънредно Общо събрания от свое име.
3. Поканата за събрание съдържа дневен ред, дата, час, място на провеждане и кой го свиква. Поканата да бъде получена срещу подпис или връчена не по-късно от 7 дни преди датата на провеждането. В същия срок на общодостъпни места, на вратата на читалището и чрез медиите трябва да бъде залепена покана за събранията.
4. Общото събрание е законно, ако присъстват най-малко половината от имащите право на глас членове на читалище „Селска пробуда-1927”с.Крепост. При липса на кворум събранията се отлага с един час. Тогава събранията е законно, ако на него присъстват не по-малко от една трета от членовете при редовно общо събрание и не по-малко от половината плюс една четвърт при извънредно общо събрание.
5. Решенията се вземат с мнозинство повече от половината от присъстващите членове с право на глас, освен решенията по чл. 14, ал. 1, т. 1, 4, 10, 11, 12 от Закона за народните читалища, които се вземат с мнозинство най-малко 2/3 от всички членове на читалище „Селска пробуда-1927”с.Крепост.
6. Две трети от членовете на Общото събрание на Народно читалище „Селска пробуда-1927”с.Крепост могат да предявят иск пред Окръжен съд по седалище на читалището за отмяна на решение на Общото събрание, ако то противоречи на закона или устава.
7. Искът се предявява в едномесечен срок от узнаването на решението, но не по-късно от една година от датата на вземане на решението.
8. Прокурорът може да иска от Окръжния съд по седалище на читалището да отмени решение на Общото събрание, което противоречи на закона или устава в едномесечен срок от узнаване на решението, но не по-късно от една година от датата на вземане на решението.

Чл.21: Настоятелство

- I. Изпълнителният орган на читалище „Селска пробуда-1927”с.Крепост е Настоятелството. То се състои от най-малко 5 члена избирани за 3 / три / години, винаги в нечетно число. Те не могат да имат роднински връзки по права и сребрена линия до четвърта степен. Настоятелството е ръководен орган на читалището между общите събрания.
- II. Настоятелството:
  1. Свиква общо събрание и изпълнява взетите от него решения.
  2. Подготвя и внася в общото събрание проект за бюджета на читалището, следи за изпълнението му и утвърждава щата му.
  3. Подготвя и внася в общото събрание отчет по бюджета и дейността на читалището.
  4. Назначава секретаря на читалището и утвърждава длъжностната му характеристика.
  5. Взема решения относно изпълнението на програмата и приетия годишен бюджет.

6. Взема решения за назначаване на щатния и хонорования персонал и за определяне на хонорарите му и трудовите възнаграждения.
  7. Приема годишни планове за работата на читалището и програмите на отделните колективи.
  8. Взема решение за сдружаване на читалището с изключение на решения свързани по чл. 14, ал. 1, т. 6 от ЗНЧ.
  9. Решава въпросите за създаване и закриване на колективи за художествено творчество, школи, курсове и други.
  10. Взема решения за стопанисване на читалищното имущество, за придобиване на недвижимо имущество, за отдаване на имущество под наем или в аренда, за определяне размера на таксите, наемите, арендните вноски, за образуване и управление на целеви фондове, в т.ч. и в изпълнение на дарения.
  11. Взема решения за строителство, реконструкция, модернизация, ремонт и обзавеждане на читалищни помещения, както и по финансови и кадрови въпроси за развитие на читалищните дейности.
  12. Решава въпросите за откриване и закриване на допълнителни дейности, в т. ч. и стопански, за учредяване и прекратяване на търговски и граждански дружества и за участие в такива, свързани с дейността на читалището.
  13. Взема решения за морално и материално стимулиране и поощряване на читалищни членове и дейци, работещи в читалището.
  14. Настоятелството работи на обществени начала.
  15. Изгражда помощни комисии и работни групи по отделни проблеми и направления на дейността.
- III. Настоятелството се свиква на заседание най-малко веднъж на тримесечие при пълна гласност. Заседанията са редовни, когато присъстват повече от половината членове, а решенията се вземат с обикновено мнозинство. При необходимост на тях могат да се канят и други читалищни членове и служители или членове на Проверителната комисия. Настоятелството взема решения с мнозинство повече от половината от членовете си.

Чл. 22:

1. Председателят на читалището се избира пряко от Общото събрание за три години въз основа на чл. 17 от ЗНЧ.
2. Председателят представлява читалището.
3. Свиква и ръководи заседанията на Настоятелството и председателства общото събрание.
4. Сключва и прекратява трудовите договори със служителите, съобразно бюджета на читалището и въз основа на решение на Настоятелството. Сключва и прекратява трудовия договор със секретаря въз основа на решение на Настоятелството и контролира работата му по текущата дейност. Изготвя длъжностната му характеристика.
5. Отчита дейността си пред Настоятелството.
6. Отговаря за финансово-счетоводната дейност на читалището.
7. Издава заповеди и заверява разходните документи, при отсъствие възлага със заповед на Секретаря или на член на Настоятелството да го замества.

Чл. 23:

1. Секретарят на читалището организира изпълнението на решенията на Настоятелството, включително решенията за изпълнението на бюджета:
  - организира текущата основна и допълнителна дейност;
  - отговаря за работата на щатния и хонорования персонал;
  - представлява читалището заедно и поотделно с Председателя;

2. Секретарят не може да е в роднински връзки с членовете на Настоятелството и на Проверителната комисия по права и по съребрена линия до четвърта степен, както и да бъде съпруг/съпруга на председателя на читалището.
3. Секретарят на читалището се назначава с решение на Настоятелството. Може да не бъде член на Настоятелството, но участва в заседанията със съвещателен глас.

Чл. 24:

1. Проверителната комисия се състои от трима членове, избирани за три години. Не могат да бъдат членове – лица, които са в трудово-правни отношения с читалището или са роднини на членове на Настоятелството, на председателя и секретаря по права линия, съпрузи, братя, сестри и роднини по сватовство от първа степен.
2. Проверителната комисия осъществява контрол върху дейността на Настоятелството, председателя и секретаря на читалището по спазване на Закона, Устава и решенията на Общото събрание.
3. При констатиране на нарушения, Проверителната комисия уведомява Общото събрание на читалището, а при данни за извършено престъпление – органите на прокуратурата.
4. Комисията взема решения с мнозинство повече от половината плюс един.

Чл. 25: Когато поради смърт, трайна физическа невъзможност или подаване на оставка, Председателя на читалището престане на изпълнява задълженията си, или когато поради същите причини Настоятелството или Проверителната комисия останат с по-малко членове от предвидените в чл. 21, ал. 1 и чл. 22 и чл. 24, в срок от два месеца Общото събрание избира нов Председател или попълва състава на съответния орган.

Чл. 26: Не могат да бъдат избирани за членове на Настоятелството и Проверителната комисия и лица, които са осъждани на лишаване от свобода за имуществени престъпления от общ характер.

Чл. 27: Членовете на Настоятелството, включително Председателя и Секретаря, подават декларации за конфликт на интереси при условията и по реда на Закона за предотвратяване и разкриване на конфликт на интереси. Декларациите се обявяват на интернет страницата на читалището.

ГЛАВА ПЕТА

ИМУЩЕСТВО И ФИНАСИРАНЕ

Чл. 28: Имуществото на читалището се състои от собствени недвижими имоти, движими имоти, ценни книжа, авторски права, вземания и от предоставени за безвъзмездно ползване недвижими имоти.

Чл. 29: Читалището полага еднакви грижи на добър стопанин за опазване и обогатяване както на собственото, така и на ползваното имущество.

Чл. 30: Читалището набира средства от следните източници:

1. Членски внос.
2. Културно-просветна и информационна дейност включително школи и клубове.
3. Субсидия от държавния и от общинския бюджет.
4. Наеми от движимо и недвижимо имущество.

5. Дарения и завещания.
6. Други приходи, включително от стопанска дейност.

Чл. 31: Единният читалищен бюджет се формира от всички приходоизточници собствени и от субсидии.

Чл. 32: Читалищното настоятелство изготвя годишния отчет за приходите и разходите, който се приема от Общото събрание.

Чл. 33: Отчетът за изразходваните от джета средства се представя в общината, на чиято територия се намира читалището в срок до 31 март на следващата година.

Чл. 34: Председателят на читалището на територията на общината ежегодно до 10 ноември представя на Кмета предложения за своята дейност през следващата година.

1. Кметът на общината внася направените предложения в Общинския съвет, който приема годишна програма за развитие на читалищната дейност в общината.
2. Програмата по ал. 1 се изпълнява от читалището въз основа на финансово обезпечени договори, сключени с Кмета на общината.
3. Председателят на читалището представя ежегодни до 31 март пред кмета на общината и общинския съвет доклад за осъществените читалищни дейности в изпълнение на програмата по ал. 1 и за изразходваните от бюджета средства през предходната година.
4. Докладите по ал. 3 на читалищата на територията на една община се обсъжда от Общинския съвет на първото открито заседание след 31 март с участието на председателите на народните читалища – вносителите на докладите.
5. Разходите не могат да надвишават приходната част на бюджета на читалището. Оформянето на оправдателните документи и отчитането на разходите се извършва съобразно нормативната счетоводна база.

Счетоводната отчетност се води в съответствие със Закона за счетоводството и подзаконовите документи.

ГЛАВА ШЕСТА ПРЕКРАТЯВАНЕ

Чл. 35: Читалището може да бъде прекратено по решение на Общото събрание или на Окръжния съд.

Чл. 36: Окръжният съд постановява решение за прекратяване на читалището ако:

1. Дейността му противоречи на Закона за народните читалища, Устава и добрите нрави.
2. Имуществото му не се ползва според целите на читалището и при трайна невъзможност читалището да действа.
3. Е налице трайна невъзможност читалището да действа или не развива дейност за период от две години; в тези случаи министър на културата изпраща сигнал до прокурора за констатирана липса на дейност на читалище.
4. Не е учредено по законовия ред.
5. Е обявено в несъстоятелност.
6. Прекратяването на читалището по решение на Окръжния съд може да бъде постановено по искане на прокурора, направено самостоятелно или след подаден сигнал от министър на културата.

7. Прекратяването на читалището по искане на прокурора се вписва служебно.
8. За неуредените в ЗНЧ случаи се прилага Законът за юридическите лица с нестопанска цел.

ОСМА ГЛАВА

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

1. Читалището има име „Селска пробуда-1927”с.Крепост,общ.Димитровград.
2. Народно читалище „Селска пробуда-1927” има кръгъл печат с надпис ,отворена книга и годината на основаването му..
3. Празници на Читалището са 24 май-Ден на българската просвета и култура,1 ноември –Ден на народните будители и всички официални национални празници.
4. За всички неуредени в този устав положения се прилагат Законът за народните читалища,обн.ДВ.бр.89 от 22 октомври 1996 г. изм.ДВ. бр.42 от 6 юни 2009 г.

Настоящият Устав е приет на Общото събрание на читалището на 19.03.2010 година.